

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 19510
Tarih: 21.06.2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 21/06/2022 10:53
Sayı: E-120.08-1035770

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de kadına yönelik şiddetin kırım düzeyine yükseldiği bir süreçte Pınar Gültekin davasında olduğu gibi, kadınları katleden erkeklerin ‘haksız tahrik indirimi’nden faydalanmasının toplumda yarattığı çok yönlü tahribatın tespit edilmesi ve bu süreçte kadınlar başta olmak üzere bütün toplumda yaşanan öfke, korku, dehşet, güvensizlik ve kaygının ortadan kaldırılması amacıyla bir genel görüşme açılmasını arz ve teklif ediyoruz.

Meral Danış BEŞTAŞ

HDP Grup Başkanvekili

Siirt Milletvekili

Hakkı Saruhan OLUÇ

HDP Grup Başkanvekili

İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye’de kadına yönelik erkek şiddeti kırım düzeyine yükselmiştir. Erkekler tarafından öldürülen kadınların sayısına ilişkin rakamlar net değildir ancak kadın kurumlarının kaydettiği rakamlar bu şiddetin bir kadın kırıma dönüştüğünü ortaya koymaktadır. Geçtiğimiz mayıs ayı içerisinde en az 17 kadın erkekler tarafından öldürülmüş, 20 kadın ise şüpheli şekilde yaşamını yitirmiştir. Bununla birlikte kadına yönelik erkek şiddeti vakalarının birçoğunda katleden erkekler korunmakta ve katledilen kadınlar suçlanmaktadır. Katledilen kadınların öldürülme anlarında nerede oldukları, ne giydikleri ve o erkeklerle ilişkilerinin ne düzeyde olduğu gibi ataerkil kodlarla kadınlar suçlanmakta, erkek failer bu şekilde aklanmaya çalışılmaktadır.

Erkek egemenliğinin bir sonucu olarak bu anlayış hem toplumun hem de devletin ve bağlı kurumların bütün hücrelerine sinmiş durumdadır. Faili koruyan ve katledilen kadınları suçlayan bu anlayış yargılama sürecinde kadınları öldüren erkeklerle ‘haksız tahrik’ indirimi şeklinde bir ödül olarak geri dönmesine zemin sunmaktadır. Haksız tahriki, kişinin haksız bir fiilin kendisinde meydana getirdiği hiddetin etkisi altında suç işlemesi halinde ceza sorumluluğunu azaltan bir ceza indirimi olarak tanımlayan Türk Ceza Kanunu’nun 29. Maddesi, kadına yönelik erkek şiddeti vakalarının neredeyse hepsinde uygulanmaktadır. Özellikle kadınları katleden erkekler katledilen kadınların birinci dereceden akrabası, yakını veya sevgilisi ise yargı sıklıkla bu indirimi başvurarak erkek şiddetini meşrulaştırmanın zemini olarak kabul etmektedir.

Kadınlara karşı işlenen suçlarda ‘haksız tahrik indirimi’ uygulanması hem hayatını kaybetmiş kadınların suçlanmasına, anılarına hakaret edilmesine, bu suçlarda adaletin sağlanmasının önüne geçilmesine hem de geride kalan kadınların dehşet, korku, kaygı ve ciddi bir öfkeye kapılmasına neden olmaktadır. Bu süreç, kadınları katleden erkeklerin ise masumlaştırılması, aklanması, korunması ve ödüllendirilmesine yol açarken, bir bütün olarak kadınlara şiddet uygulayan erkeklerin cesaretlendirilmesine de neden olmaktadır.

Kadınları katleden erkeklerle verilen ‘haksız tahrik indirimi’nin son örneği Pınar Gültekin davasında yaşanmıştır. Gültekin’i işkenceyle öldürdüğü ispatlanan Cemal Metin Avcı ‘haksız tahrik indirimi’nden faydalanmıştır. Mahkeme iki yıldır yapılan incelemeler sonucunda ortaya çıkan deliller sonucu Avcı’nın Gültekin’i işkence ederek katlettiğini onaylamıştır. Bu nedenle "canavarca hisle eziyet çektirerek ve tasarlayarak öldürme" suçundan müebbet cezası vermiştir. Failin suçunu itiraf etmesine, işkence ve katledilmenin delillerle ispatlanmasına ve kamuoyunun adalet talebine rağmen yargı katile ‘haksız tahrik indirimi’ uygulayarak verdiği müebbet hapsi 23 yıla indirmiştir. Aynı mahkeme telefon kaydında cinayetin işlendiği bağ evinde olduğu tespit edilen kardeş M. Avcı ile birlikte davada tutuksuz yargılanan, anne A. Avcı, baba S. Avcı, boşandığı eşi E. K ve ortağı Ş.G.O’nun ise beraatine karar vermiştir.

Kadına yönelik erkek şiddetinin geldiği vahşet düzeyini yansıtmaya açısından sembol bir dava haline gelen ve iki yıldır Türkiye kamuoyunun yakından takip ettiği Pınar Gültekin davasının bu şekilde sonuçlanması toplumda ciddi bir tepkiye neden olmuştur. Kadınlar, kadın örgütleri ve

tüm Türkiye toplumu mahkemenin bu kararının mağduru suçladığı ve faili koruduğunu düşünmektedir. Yine, bu kararla, kadına yönelik erkek şiddeti normalleştirilmiş, işkenceyle öldürme dahi kadınların vahşice katledildiği gerçeğini kanıtlayan bir delil olamamış, aksine verilen karar, cinayeti meşrulaştıran bir anlam ifade etmiştir. Nitekim bütün davalarda kadın katillerine verilen ‘haksız tahrik’ indirimi kadın katillerini cesaretlendirmekte, kadınlara yönelik ciddi bir korku olarak dönmekte, bu süreç toplumu ise ciddi bir kaygı ve umutsuzluğun eşiğinde bırakmaktadır.

Kadınları katleden erkeklerin cesaretlendirilmesinden derhal vazgeçilerek erkek şiddeti ile bütünlüklü ve etkin mücadelenin sağlanması, kadına yönelik suçlarda adaletin tesis edilmesi ve bu süreçlerde toplumda yaşanan dehşetin onarılması için kadına karşı işlenen suçlarda uygulanan ‘haksız tahrik indirimi’ hakkında bir genel görüşme açılmasını arz ve teklif ederiz.